

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

592. An ad hoc, ut concordata hæc obtineant, requiratur acceptatio, eaque sit libera, etiam hodiedum adhuc.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Iart. ad hac concordata rit. 3. dub. 1. Chok. ad Reg. 8. gl. 81. num. 2. Zipa. consult. Can. l. 3. consult. 5. ex Wamel. conf. 33.

Questio 591. Ad quas Ecclesias se extendant hac Concordata?

1. Respondeo primò, aliquas esse Ecclesias, quæ sub his concordatis continentur per viam comprehensionis, ut sunt Ecclesiæ nationis Germanicæ; alias verò esse Ecclesias, quæ sub eisdem concordatis continentur per viam extensionis seu communicationis. Lott. l. 2. q. 28. num. 62. taliter, ut Lott. *ibid.* num. 63. sub concordatis Germaniæ per viam extensionis continetur Ecclesia Viridunensis, ut firmavit Rota in Viridunensi Episcopo parisi. 11. Novemb. 1593. Item Ecclesia Metensis, ut Rota in Metensi Eleemosynaria. 17. Decemb. 1612. Item secundum aliquos Ecclesia Genuensis, de quo Gemina. conf. 56.

2. Respondeo secundò: Concordata hæc non extendere se ultra Imperii Germanici fines; quippe cum solo Imperatore & Principibus Germaniæ nomine solius nationis Germanicæ inita. Nicolart. loc. cit. §. 2. citans Wamel. consultor. can. to. 1. conf. 246. num. 16. & conf. 255. nu. 10. Zip. loc. cit. rit. de præb. consult. 3. 5. 6. pacta siquidem non nisi partes contrahentes ligant, nec ultra extenduntur, aut aliis profunt vel obliunt, juxta l. 2. c. res inter alios acta. Unde jam mirum non est, ea locum non habere in provinciis Belgii, utpote quæ de Imperio non sunt, neque unquam ab earum Principibus aut prælatis acceptata, si exceperis Ecclesiæ Nivellensem, quæ Principatus est Imperii, & fundationis imperatoris: Cameracensem, quæ feudum est Imperii ac Principatus, nationis Germanicæ membrum: & Trajectensem ad Mosam (quæ urbs est primitus, ut Nicolart. loc. cit. ex Zipa, à Philippo II. Imperatore beneficiario jure concessa Henrico Duci Brabantia, & demum firmiter à Carol. V. eidem Brabantia annexa, non tamen desierat quò ad spiritualia ac temporalia subesse Leodiensibus indivisa ibidem jura possidentibus, adeoque minime mirum eandem Ecclesiam Cathedralis suæ mores imitam Concordata Germaniæ recepisse) Nicolart. cit. §. 2. Zipa. juris pontif. l. 3. de institut. n. 11. & consult. Can. l. 3. consult. 3. à num. 21. ubi etiam per totum fusè probat, qualiter hæc concordata specialiter in Brabantia nunquam acceptata sint, aut specialiter obtinuerint, ac proinde etiam literæ illæ Maximiliani & Caroli V. Leodienses & Cameracenses collatores non obligarint quò ad beneficia in Brabantia sita, nec penas Banni, aliisque in iis contentas locum ibidem habere. Sed neque memoratas Ecclesias Nivellensem, Cameracensem, aliisque similia loca, dum olim subfuere Imperio, modò ex translatione fortè ad alterius dominium primæva amisisse privilegia (intellige Concordatorum) ait Nicolart. citans Chok. ad præces primarias, in præem.

3. Respondet tertio Zipa. l. 3. juris pontif. loc. cit. Concordata hæc se non extendere ad omnes Ecclesias Germaniæ, eò quòd earum plures gaudentes fortè amplioribus, & sibi convenientioribus privilegiis Concordata illa nunquam acceptarint, ut Herbipolensis, Bambergensis, occasione cuius.

**

Questio 592. An igitur ad hoc, ut Concordata hæc obtineant, requiratur acceptatio, eaque sit libera, etiam hodieum adhuc?

1. Respondet ad primùm affirmativè Zipa. cit. consult. 3. ita ut, dum dicitur in initio horum Concordatorum, ea iniri nomine nationis Germanicæ, id eatenus solum obtineat, ut includantur, qui declarant, se ea acceptare. Idem sentit Chok ad reg. 8. gl. 11. num. 15. dicens: necesse est, ut illa expressè sint acceptata (intellige à particularibus Ecclesiis, ut Zip.) ut patet ex verbis illis reg. 8. Cancell. & per eos, qui illa acceptare & observare debuerint, acceptatis: citat pro hoc Nav. conf. 1. de constitut. num. 23. Quemadmodum enim alteri facta stipulatio non procedit, nisi dum per personam publicam facta (uti facta in præsentì concordatio per Imperatorem & Principes quosdam nomine nationis Germanicæ) acceptetur ab eo, in cujus favorem facta, Zipa. cit. consult. 3. n. 4.

2. Respondet quoque ad secundum Zipa. loc. cit. nu. 5. & 6. quòd tamen igitur dicta acceptatio necessaria sit ad hoc, ut tollator gaudeat & includatur his concordatis, liberum tamen fuerit, & sit Ecclesiis, earumque Prælatibus & Collatoribus hæc Concordata acceptare vel non, & ita iis includi vel non includi, pateat: que hoc ipsum ex eò, quòd ad finem horum Concordatorum detur facultas ea acceptandi iis, qui uti & gaudere eisdem voluerint, quòd factè foret frustraneum, si ex prima partium (quæ partes fuerunt hinc inde Legatus Apostolicus ad hoc sufficiente auctoritate suffultus à Papa, & Imperator cum nonnullis principibus Germaniæ) approbatione, conclusionem, acceptationem, cetera dein particulares Ecclesiæ & Collatores obligati & coacti fuissent ea acceptare, aut acceptasse citra propriam libertatem censerentur. Sed neque Imperatorem, Germanos seu subditos Imperio obtrinxisse ad acceptanda hæc concordata, neque expressè, neque tacitè acceptando illa, sed arbitrium acceptandi, illa reliquisse, ait *ibid.* n. 7. Zipa. etsi specialiter postmodum Episcopi Leodienses, & Cameracenses, aliique in eorum Diocesisibus Collatores ea non factis observantes iussi sint, ut dictum, à Maximiliano & Carolo V. ea deinceps sedulo observare, de quo vide Zip. loc. cit. num. 33. in fine. Ac proinde argumentum, quòd Rex contrahendo pacta publica & fœdera pro regno aut natione subditos suos obliget, locum hic non habere: Quin & dum principes quidam, etiam Ecclesiastici unà cum Imperatore hæc Concordata acceptarint, non quæ Ecclesiastici, sed ut principes id fecisse, eum, si contraxissent ut Ecclesiastici, nominati fuissent Archiepiscopi, Episcopi &c. ait Zip. *ibid.* num. 2. Horum verò contrarium esse in concordatis Gallia, utpote in quibus solus Rex absque interventu ullorum Magnatum contraxit & concordavit cum Papa, & in quorum Concordatorum sine nequaquam concedatur facultas ea acceptandi & iis gaudendi, sed potius in iis à Papâ & Rege mandetur omnibus istius Regni subditis illa observare, & sic totum Regnum Gallia ab acceptatione Regis & publicatione ligarunt citra ullius alterius arbitrium & acceptationem; constituto enim per Leonem X. ipso Rege, nempe Francisco in protectorem, defensorem, & conservatorem literarum & Concordatorum horum adversus omnes contrarium illis attentantes, tradit Zip. cit. consult. 3. num. 3. & 6. Qui etiam *ibid.* nu. 31. hanc ulteriorem quò ad hoc pun-

atum addit differentiam inter Gallia & Germaniam concordata : quod nimirum concordata Germaniam non sicut lex aut constitutio, sed contractus respectu Papae & Imperatoris aliorumque principum; respectu vero Nationis seu subditorum privilegium contineant, quo ante factae beneficiorum reservationes multifariam restringuntur, & Collatoribus amplior potestas tribuitur; contra concordata Galliae respectu quidem Papae & Regis contractus sint, sed respectu subditorum legem & praecipuum absolutum contineant, datque etiam huius discriminis hanc rationem vel potius occasionem : quod nimirum auctoritas & superioritas, quam Rex Galliae habet in suos, longe distet ab ea quam Imperator exercet in principes, sub Imperio comprehensos, dum sub natione Germanica multi sunt principes Ecclesiastici & saeculares regalia in suis terris obtinentes, & ordinationibus Imperatoris non ita subiecti, & hinc Imperator non ita, ac Rex Galliae, eminenter continens subditorum consensum & absolutam imperandi auctoritatem, non potuerit ita nomine Imperii seu nationis Germanicae contrahere, & subditis absolutam observantiam imperare : Atque ex his jam sequitur, eo ipso aliquem non comprehensum his Concordatis, nisi uti posse quod modo aut olim tempore Concordatorum comprehensus sit vel fuerit sub Imperio : sed ut iis uti possit & debeat, requiritur, ut doceatur de expressa, vel saltem tacita (quae ex observantia subsecuta ut plurimum argui solet) acceptatione, ut Zip. *jaris pontif. l. 3. de institut. n. 11.*

3. Respondet etiam ad tertium conformiter prioribus Zip. *cit. l. 3. de institut. num. 11.* nullam in Concordatis dari clausulam praescriptivam temporis, intra quod debeant acceptari, & tamen dari facultatem ea acceptandi; adeoque facultatem ea acceptandi esse perpetuam, & durare adhuc hodie. porro verba illa Concordatorum ad finem appolita : *tempus congruum habeant ad acceptandum, referri Zipaeus ait, ad effectum primae publicationis, ut nimirum statim innotescere possent, & tempestive acceptari, antequam currere inciperent.* Quamvis hanc facultatem acceptandi concordata in fine eorundem appositam esse velint Branden, Leoninus & c. *ll. citandis*, propter eos, qui etiam essent nationis Germanicae, tempore tamen Concordatorum non agnoscerent superioritatem Imperii.

4. De cetero praecedentibus omnino contrarium (& ut videtur probabilius) tenent Leoninus, *conf. 50.* Georg. Branden in *Concordata. q. 2. 3. 4. 5.* Nicolart. in *ead. Concord. tit. 3. dub. 1. & 2. fere per totum*, citans inter alios Crescent. *decis. 2. de privileg. Mohed. decis. 23. num. 4. de prob.* quibuscum sentire videtur Chok. *ad reg. 8. gl. 11. num. 12.* nimirum Concordata haec per Romanorum Regem seu Imperatorem, aliosque Germanos principes totius nationis Germanicae nominatim cum Papa contracta, conclusa, probata, acceptata, non solum vim pacti & contractus, sed & (ut expressè Nicolart. *cit. dub. 2. §. 2.* citans Gail. *l. 2. observat. 127. num. 8.* Parif. *conf. 11. nu. 56. volum. 1. & c.*) legis communi concordia Papae & Imperatoris, aliorumque Principum Ecclesiae, & saecularium latæ pro pace, unione, & tranquillitate Romae Ecclesiam & Imperium inter obtinere; adeoque omnes Imperii subditos velint, nolint, obligare, absque eo quod opus sit aut fuerit particulari subditorum acceptatione, ac proinde, ut ibid. Nicolart. ex Brand. *q. 4.* inane

sit iudicium allegando non usum seu non acceptationem.

Questio 393. An praescriptione aut contraria consuetudine his concordatis derogari possit?

1. **R**espondeo : inharendo posteriorum horum Auctorum sententiae, negativa tenenda est, eaque tutior, pro qua sunt sequentia argumenta. Primò usus & observantia universalis, in quo, ut videmus apud plerasque, si non omnes Germanico Imperio subiectas Ecclesias & ditones sunt haec concordata, cum facta secundum illa beneficiorum provisiones sine contradictione effectum fortiantur ubique, impedit particularem praescriptionem ex vi inseparabilis connexitatis, quam habent inter se partes & totum. Nicolart. *cit. dub. 2. §. 3.* ex Leonino.

2. Secundò jus publicae utilitatis, unionis & tranquillitatis quaesitum ex concordatis universi Imperii uti nullis subditorum vel privatorum pactis mutari aut tolli potest, ita nec praescriptione, vel consuetudine, adeò, ut particulares, nec expressè consentiendo in derogationem concordatorum, nec tacite per non usum sese à nexu & vinculo horum concordatorum eximere possint; ut patet in Clericis, nec ex praesè, nec tacite privilegium fori se abdicare valentibus; quia hoc universitati Clericorum commune est. Leonin. & ex eo Nicol. *loc. cit.*

3. Tertiò contra pontificias reservationes, tam regularum Cancell. maximè octava, quam horum Concordatorum nulla admittitur praescriptio aut consuetudo contraria, vel non usus, etiam immemoralis, non solum, quia in genere contra ordinationes, constitutiones, & leges pontificias nullo non usu seu consuetudine contraria praescribitur, sine certâ & positivâ scientia Papae, & illius expresso consensu, & ad inducendam consuetudinem, dum Papa potestatem suam non habet à populo, ut principes saeculares, sed immè diatè à Christo, adeoque constitutiones ejus nullâ egent subditorum approbatione, & consensu, seu usu, receptione; sed mox ut promulgatae innotuerunt, etiam absque eò, quod in singulis provinciis publicatae sint, vim habent; habenturque pro effectivatis & usu receptis, & obligant inferiores ad earum observantiam & receptionem, ut Suar. *de LL. l. 4. c. 15. num. 3. & seq. Dian. p. 1. rr. 6. resol. 39.*) sed & specialiter; quia expressè in iis Papa derogat omnibus iuribus, statutis, consuetudinibus contrariis, praeteritis & nascituris, dum tollit omnem potestatem conferendi. Brand. *loc. cit.* Nicolart. *loc. cit. §. 4.* Garc. *p. 5. c. 1. nu. 53.* Gonz. *ad reg. 8. gl. 35. nu. 21.* & c. sic enim expressè in textu concordatorum continetur decretum irritans his verbis : *Et insuper quoque irritum & inane, si secus his à quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari & c.* cujus decreti quanta sit efficacia, ita ut annuller, quidquid sit in contrarium, enervet, quae omnino vim quorumcumque actuus contrariorum subsequenium & observantiae, introductionemque cujuscunque contrariae consuetudinis, adeò, ut ipso jure inficiat, nedum titulum, sed & possessionem provisi, & ne quidem colorem tribuat iudicio possessorio futurariissimo manutentionis; quin & ipsos ignorantes afficiat, dictum est supra ad regulas Cancell. Et in specie quo ad praesentem Concordatorum materiam fuscè ostendit quamplurimis pro hoc allatis Auctori.